

העם שקל חדש לגמרי

כאשר ערכם של כל המוצרים מיטשטש ומתבלבל, זה קורה גם לערכים החנניים

למדינת ישראל יש מטבע נוסף: השקל החדש. וזהו הפעם השניה, בתוך שנים מעטות, שבה מוחלף המטבע הישראלי, אחרי שהאינפלציה הוסיפה ל' מטבע הקודם אפסים על גבי אפסים. מעשה ההחלפה היה מחוייב המצי" את. כאשר הוצאות לאגודות מגרעות לממרים של מיליונים, זה מפריע למהלך התקין של החיים העסקיים. השטח המסומן בהמחאות שוב לא הספיק לציון סכום כמו 'שלוש מאות שביעים ושלושה אלף, חמש מאות ושמונים ותשעה שקל וחמישים ר' תשע אנורות" מחשבים וקופות רוש' מות יצאו מדעתם.

מסוים-כך היו הטרוניות, שהושמעו השבוע, בלתי-רמוזות. אפשר לדרוש מאזרחי ישראל להתרגל למטבע החדש. הם התרגלו, בעבר, לדברים הרבה יותר גרועים. יקר או זול? הבעיה האמיתית היתה לאן רוקה, והיא גובלת בתחום הפילוסופי.

הכסף אינו רק אמצעי-שלום. הוא גם קנה-מידה. מאז שהומצאה המצאה אנושית גאונית זו, מאפשר הכסף לבני-אדם להכיר בנקל בערכם היחסי של הדברים.

כאשר אין כסף אחיד ויציב, גם כל הערכים מתחילים להתערער. האינפלציה הקטנה, של שבראחו בשנה, שהיא נורמלית בעולם המודרני, די בה כדי ליצור הרגשה של אי-יציבות ר' חוסר-ביטחון.

ואילו בישראל התערער כל העירכים מומן. תהליך זה יוחרף עתה שיעתיים.

החל בשבוע זה, יחשוב האזרח הישראלי הרגיל בארבעה ערכים שר' נים. רבים משתמשים במחשבותיהם עריין בלירה הישנה והמוכרת, שהיא עשירית השקל. על כך נוסף השקל 'הישן'. חוץ מזה רגילים כמעט הכל — וגם חשבי הממשלה — להעריך דברים בדולארים. כמודר יציב פחות או יותר עכשיו בא השקל החדש ומסבך את המחשבה עוד יותר. (לגבי תושבי השטחים הכבושים קיים, חוץ מכל אלה, גם הדינר הירדני, שהוא הילך חוקי שם.)

פירוש הדבר ששום דבר אינו בטוח עוד. כערכוביה זו, איש לא יהיה בטוח עוד בכמה צריך דבר לעלות, ואם המחיר יגבוה לסחורה מסוימת או לשרות מסוים הוא גבוה או נמוך. המושגים 'יקר' ו'זול' הפסיקו להיות ברורים.

טוב או רע? פסיכולוגים חכ' רתיים קבעו זמון כי בעולם שבו מחיר' רם של טובין ונכסים משתנה בלי הרף, גם ערכים מסוג אחר מתערערים, הופ' כים גמישים ויחסיים. העולם הרוחני מתערער יחד עם העולם החומרי. הכל הופך יחסי, גמיש. גם המצפון האנושי, גם מושגים כמו 'טוב' ו'רע'.

תלמידי ישראל, שחזרו השבוע לבית-הספה אחרי ימים ושנועות של אי-יודאות ועוועוים, יתקשו מאוד לאמץ לעצמם ערכים, שהפכו בלתי-ברורים גם בעיני המבוגרים.

הממשלה מרמים את פרסו

האם הידיעות על חלזיות ימיות לביצוע פיגועים בישראל הן שיקריות?

מישהו מרמה את שימעון פרס? אמר השבוע אחד השרים, הבקי בענייני-ביטחון, בשיחה פרטית. הוא התכוון לידיעות שהופצו השבוע, ושניתן להם פירסום רב כפי

ראש-הממשלה עצמו: שזה'ל לכר חוליות ימיות של פת"ח שעמרו לערוך טבח בישראל, ושיאסר ערפאת עצמו תיכנן את הפיגועים והדריך את מבצ' עיהם המיועדים (ראה הנדון).

האם זה סביר? הפרשות עצמן היו מוזרות למדי.

בליל ה-25 באוגוסט יירט חיל-הים יאכטה בשם קאסלרדיט, ממערב לצידון. על סיפונה היו שמונה פלסטינים ושני זרים — אמריקאי ואוסטרלי — שהיו צוות הספינה.

הנסיבות היו תמוהות. אותה ספינה ניסתה תחילה להיכנס לנמל צידון, וגורשה ביריות על-ידי המיליציה הסונית המקומית, שהאידיאולוגיה שלה היא נאצרית. הספינה חזרה לים, ושם נתפסה על-ידי חיל-הים הישראלי, המסייר בלי הרף לאורך חופי לבנון.

לפי ההודעה הרישמית, עמדה הספינה להוריד את נוסעיה הפלסטי' ניים בדרום-לבנון, ומשם עמדו האנ' שים לעבור את גבול ישראל ולבצע פיגוע המוני בגליל.

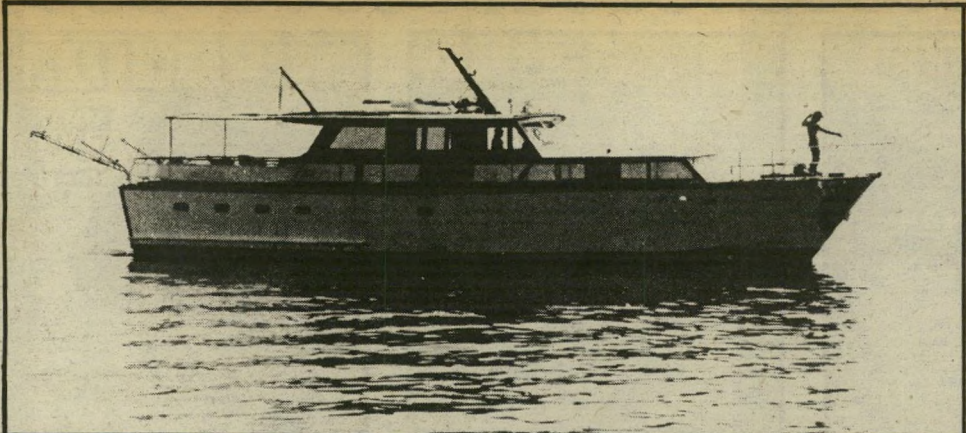
סיפור זה אינו משכנע. אם התכוונו לבצע פיגוע בישראל, מדוע היו צריכים לבוא ככלל ללבנון, ועוד בספינה? יש כיום בדרום-לבנון אלפי לוחמים פלסטיניים, חברי פת"ח, מזויינים כהלכה. אילו רצה האירגון להחדיר לשם לוחמים נוספים, מאומנים במיוחד, לשם פיגוע בישראל — יכול היה לעשות זאת במטרה של הסתננות יחידים ולא באמצעות ספינה בולטת, שהיא מטרה קלה לחיל-הים, שהמצור שלו ידוע כיעילותו.

גם המיקרה השני, השבוע, מעורר שאילת דומות. שוב יירט חיל-הים יאכטה ש'התנהגה בצורה חשודה'. הספינה, ששמה גאנדה, היתה בדרכה מלארקה שבקפריסין לדרום-לבנון. שוב נאמר כי נוסעיה ביקשו לבצע פיגוע בישראל.

עזרה לאמל. אין ספק שהספינות אמנם יורטו ונלכדו. אך יש ספק רב לגבי היעד.

דרום-לבנון עומדת על סף מלחמה בין השיעים, כהנהגת אירגון אמל, ובין הפלסטינים, נאמני ערפאת. המגינים על מחנות-הפליטים הגדולים — מיה ועיין-ח'ילון ליד צידון, ראש-ידיה ליד צור, ועוד. אין זה סוד שלקראת התמודדות צפויה זו מעביר פת"ח את מירב לוחמיו למחנות אלה, כדי למנוע טבח מן הסוג שערך אירגון אמל לא' מככר בצברה ושאתילא. אמל, המבקש להפוך שטח זה למיני-מדינה שיעית בשליטתו, אינו מוכן לסבול בו גופים זרים, כמו מחנות-הפליטים וכוחות-ימגן פלסטיניים.

על רקע זה, סביר להניח כי יש נסיון מתמשך להעביר לוחמים מקפ' ריסין לחוף לבנון. ממשלת-ישראל, התומכת במאבק זה בשיעים נגד

היאכטה 'קאסלרדיט' סיפור מוזר מאוד

מפגינים לבנים, סטודנטים וסטודנ' טיות, שיצאו כאומץ-לב מפליא לתה לוכות-מחאה נגד מיסטר-החירום. ה' שוטרים הדרום-אפריקאים התנפלו על מפגינים אלה בשוטים, והיכו אותם כחמת-זעם ובאכזריות מהרידה.

אלמלא נאמר מראש כי הדברים מתרחשים בדרום-אפריקה, אפשר היה להיתפס לרגע לרושם המוטעה כי זוהי כתבה על פיזור ההפגנה הישראלית שנערכה השבוע ברמאללה, כמחאה על ההחלטה לגרש כמה מנהיגים מקומיים ולכלוא אחרים בלי מישפט, על פי צוים מינהליים. גם כאן הופעלו כוחות-הביטחון באכזריות רבה, ירו כדור-גומי במפגינים וכעוכריים ושבים בני המקום. הטלוויזיה הישראלית לא צילמה, כמוכן, הפגנה זו.

לעומת זאת התייחסו אותם ה' שוטרים והחזילים בחביבות מופגנת אל המפגינים הגיועניים של גוש-אמונים, שבאו למחרת היום לטול כרם כדי לדרוש פעולות חמורות עוד יותר כלפי האוכלוסייה.

בבאר-שבע התנפלו פירחחים מקר' מיים, חסידי מאיר כהנא, על רופאים ואחים ערביים, העובדים בבית-החולים סורוקה.

החוק נגד השלום. קשה לר' רוש מממשלת-ישראל לצאת בהתרג' שות אמיתית נגד הגיוענים בדרום-אפריקה, כאשר בישראל עצמה הולך ומתפשט מיסטר של אפארטהייד. מעשי, בלי הכרזות אידיאולוגיות.

בדרום-אפריקה נאסר אוטומטית ונשלח לכלא כל אדם המקיים פגישה עם ראשי הקונגרס הלאומי האפריקאי, האירגון הלוחם של השחורים. בישראל טיפלה הכנסת השבוע בהצעת-חוק ממשלתית, המטילה עונש-מאסר של שלוש שנים על כל מי שמקיים פגישה עם חבר אירגון-השיחרור הפלסטיני, כאשר המטרה היא להדיבר על שלום (ראה להלן). פגישה למטרה אחרת אסורה, מילא, גם על פי החוקים הקיימים.

דיעות ראש-הממשלה והשופטת

שופטת סלילית שהתגוררה היתה אחת ממאות שפנו לפרס כדי למחות על החוק לאיסור מגעים

החוק האוסר פגישות עם נציגי אש"ף עדיין מונח על שולחן-הכנסת וממתין להצבעה. שימעון פרס הביע את תמיכתו בחוק, אך אנשיו הציעו תיקון בנוסח. מדוע? על כך יכול ללמד מיכתב אחד, שהגיע לפני שבועיים למישרד ראש-הממשלה. הוא אחד מרבים מאוד, שהגיעו לכתובת זו בשבועות האחר' (המשך בעמוד 10)

יחסי חוץ מצא את ההבדל

היכן זה קרה? בקייפטאון או ברמאללה? בריטוריה או בטולרבר?

נגרל ישראל הופיע השבוע בט' לוווייה של דרום-אפריקה. הדבר הוצג — והתקבל — כהפגנה של סוליד' רפובליקה הגיוענית. למחרת היום הודיע דובר צה"ל כי תת-אלוף עודד ארו אינו בשרות פעיל. אך גם הדובר לא יכול היה להכחיש כי הקצין קיבל "תידור" לפני יציאתו לדרום-אפריקה.

באותה שעה הסביר השגריר הישראלי בדרום-אפריקה, אליהו לנקין, בשם "הגאווה הלאומית", מדוע יש להצדיק את "היחסים המיוחדים" הקיימים בין ישראל ודרום-אפריקה — וזאת בשעה שרובם של יהודי דרום-אפריקה מתנגדים, לדבריו, ל' מיסטר האפארטהייד, ומצביעים בעד מיפילגות המבקשות לשנות את ה' מיסטר.

לנקין הוא איש-אצ"ל ותיק, חבר 'המישפחה הלוחמת". בשעתו פיקד על אוניית-הנשק אלטלנה. הוא נמנה עם חביו של מנחם בגין, ששלח אותו לריטוריה. עכשיו הוא מסיים את תפקידו — דבר שנתן לממשלת-ישראל את התירוץ שלא, "להחזיר" אותו הביתה באופן הפגנתי, כפי שעשו כל מדינות אירופה המערבית.

שם, לא באן. לא היה צורך לחפש את הרקע הפסיכולוגי ליחס האוהר של צמרת ישראל, האזרחית והצבאית, למיסטר הגיועני. בשנועות האחרונים שיררה הטל' וויזיה הישראלית כמה כתבות על המ' אורעות בארץ הדרומית. הן צולמו בידי צוותות אירופיים, שסיכנו את עצמם, ושאחדים מהם הוכו ונעצרו. בכתבות אלה נראו, בין השאר,

הפלסטינים, מעוניינת למנוע תנועה זו ולירט את הספינות.

שאר הסיפור אינו סביר — ושום בררעות לא יקבל אותו בלי הוכחות משכנעות יותר.

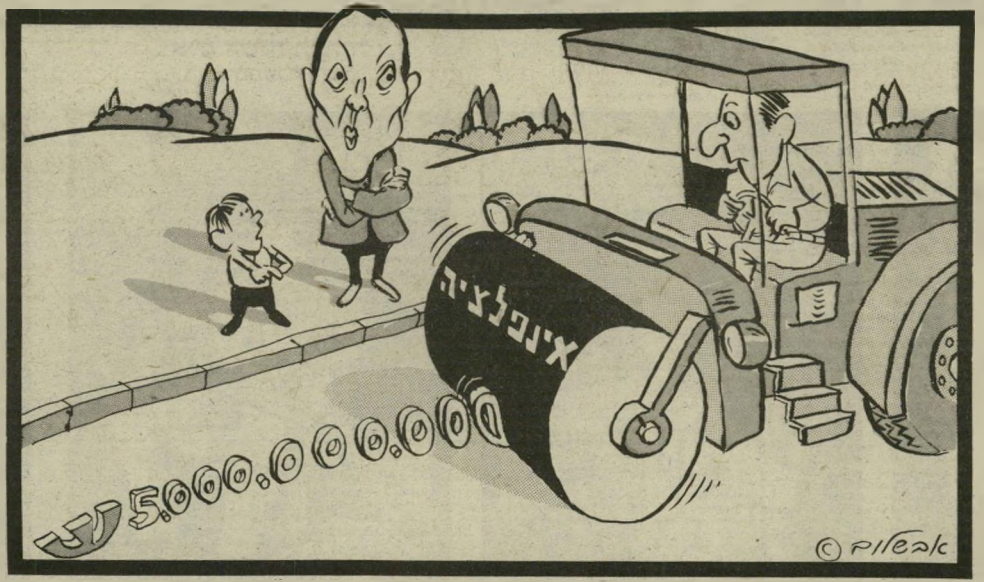
ערפאת עצמו. עוד יותר תמוה הסיפור על יאסר ערפאת.

רק מי שאין לו מושג על צורת האירגון של אש"ף ופת"ח, ועל תפי' קידיו של ערפאת בהם, יכול היה להמציא סיפור כזה. הוא מתאים הרבה יותר לדימוי הישראלי המקובל של "ראש המחבלים".

ערפאת הוא איש פוליטי, דיפלומט הנמצא בתנועה מתמרת בין בירות העולם. מעולם לא היה איש-מיבצעים. לא יעלה על דעת איש בפת"ח לשתף אותו בתיכנון של מיבצעים — אף שהוא נושא בתואר של "המפקד הראשי של הכוחות הפלסטיניים". באותו ההגיון אפשר היה לספר כי יצחק רבין או שימעון פרס, תיכנן אישית" את מבצע-אנטבה, להבדיל. כשם שמבצע זה תוכנן בידי מומחים, אנשי-מיקצוע צבאיים, כך יש להניח כי פיגועים גדולים בישראל מתוכננים בצד הפלסטיני על-ידי קציני-מיבי' צעים מיקצועיים.

יתכן שאנשים, היוצאים למשימת' התאבדות בישראל, יקבלו את בירכתו האישית של ערפאת, אם הוא נוכח במקום — כשם שיתכן שחיילים ישראלים, היוצאים למשימה מסוכנת במיוחד, יקבלו ברכה אישית של ראש' הממשלה, אך לא זה הסיפור שסופר השבוע.

מתעורר החשד כי סיפורים אלה מומצאים, כדי לשרת מטרות פוליטי' ות. לא קשה לנחש מהן, בשעה שנשמעים בעולם קולות הדרושים מישראל לנהל משאומתן עם יאסר ערפאת, ובשעה שהמערך מחפש תירוץ כדי להצביע עבור הצעת-החוק שערווייתית, האוסרת מיפגשים פולי' טיים עם אנשי אש"ף, במטרה לקדם הידברות ושלוש. (ראה להלן).

"אבא, האם הוא יעצור אחרי שויריד שלושה אפסים?"